

УДК 630*24

**САНІТАРНІ РУБКИ ТА ЛІКВІДАЦІЯ ЗАХАРАЩЕНОСТІ У
ДП «ІВАНКІВСЬКЕ ЛГ»**

Кравченко Є. В., магістрант*, ЖНАЕУ, м. Житомир

При проведенні базового лісовпорядкування було виявлено у насадженнях близько 236530 м³ сухостійної маси деревини на площі 14,606 тис. га. Захаращеність була виявлена на площі близько 145 га із загальним запасом 390 м³ деревини. Причини накопичення сухостійної деревини та захаращеності переважно такі як пошкодження деревостанів хворобами та шкідниками й природне відмирання. Із загальної площі насаджень суцільних санітарних рубок було запроєктовано 244,1 га зі стовбуровим запасом 47290 м³, з якого ліквідний запас становив 42120 м³, ділова деревина 15450 м³. У загиблих насадженнях, які були виявлені на площі 54,1 га, загальний стовбуровий запас склав 10480 м³, ліквідний запас деревини - 9330 м³. Термін проведення запроєктованих лісовпорядкуванням обсягів санітарних рубань встановлено 3 роки. На наступний період обсяги санітарних рубок встановлювалися зважаючи на фактичний санітарний стан деревостанів. Очищення від захаращення було запроєктовано на площі 144,7 га із загальним запасом 0,39 тис. м³, із обсягом ліквідної деревини 100 м³. У разі наявності лісосічної захаращеності даний захід окремим видом рубок не проектується, а захаращеність ліквідується у ході проведення рубок формування і оздоровлення лісів.

Санітарні рубки на території підприємства проводяться не скрізь. У біосферних заповідниках, національних природних і регіональних ландшафтних парків (зона особливої заповідності), на території природних заповідників, природних пам'яток, заповідних урочищ заборонено проектування суцільних санітарних рубок, видалення дуплистих, сухостійних, хворих дерев і ліквідація захаращеності. Також санітарно-оздоровчі заходи заборонені у зонах регульованої та стаціонарної рекреації у національних природних парках, біосферних заповідниках (буферна зона), заказниках (загальнозоологічні, ботанічні, лісові, орнітологічні та ландшафтні). Не дозволяється проведення заходів по поліпшенню санітарного стану лісів кругом

осередків гніздування хижих птахів, які занесені до Червоної книги України (у радіусі 500 метрів), лелеки чорного (у радіусі 1000 метрів), токовищ глухаря, тетерука (у радіусі 300 метрів).

Оскільки у держлісгоспі домінують свіжі субори і бори, у котрих науковцями і спеціалістами відмічена вразливість сосняків, на протязі останніх декількох років спостерігається невтішне зростання площ проведення санітарно-оздоровчих заходів, а саме суцільних і вибіркових санітарних рубок.

Вибіркові рубки санітарні, котрі за площею були найпоширенішим санітарно-оздоровчим заходом, проводилися переважно у соснових деревостанах, рідше у дубових, березових і вільхових насадженнях. Суцільні рубки санітарні у 2016-2017 рр. крім соснових насаджень були проведені на невеликих площах у березових деревостанах. У 2018 році було відмічене різке збільшення площі суцільних санітарних рубок (таблиця), і, напротивагу, зменшення площі проведення вибіркових санітарних рубок.

Таблиця. Розподіл площі суцільних санітарних рубок за переважаючими породами

Рік	Переважаюча порода	
	Бп	Сз
2016	0,7	121,5
2017	1,1	73
2018	-	434,5

Причиною призначення рубок згідно звітних матеріалів було всихання спричинене пониженням рівня ґрунтових вод та ентомошкідниками.

*Науковий керівник: к.с-г.н., доцент Турко В. М.